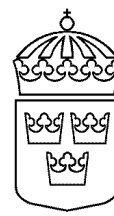

Riksdagens protokoll

2004/05:7

Torsdagen den 23 september

Kl. 14.00 – 14.52

Protokoll
2004/05:7

1 § Statsministerns frågestund

*Statsministerns
frågestund*

Anf. 1 TALMANNEN:

Nu är det dags för statsministerns frågestund.

Avskaffandet av FN:s vetorätt

Anf. 2 MAUD OLOFSSON (c):

Herr talman! Statsministern var i FN den här veckan och pratade om utrikes- och säkerhetspolitik. Statsministern pratade bland annat om avskaffande av vetorätten i FN:s säkerhetsråd, möjligheten att EU skulle prata med en gemensam röst i säkerhetsrådet, att eventuella nya länder skulle kunna ta en plats i säkerhetsrådet och så vidare. Jag tycker att det är intressanta tankar. Det är också tankar som Centerpartiet har framfört inte minst i EU-valrörelsen.

Det jag undrar över och skulle vilja fråga statsministern om är: Vilka kopplingar får avskaffandet av vetorätten i FN:s säkerhetsråd till EU:s agerande? Där har vi också en vetorätt inom utrikes- och säkerhetspolitiken. Min fråga är: Hur ska EU kunna tala med en röst i FN med det system som man i dag har inom utrikes- och säkerhetspolitiken i EU?

Anf. 3 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Det är viktiga frågor Maud Olofsson tar upp. Låt oss börja med vetorätten. Jag tror inte att vi kommer att få se den avskaffad. Jag skulle gärna se att så skedde. Vi kan få en uppluckring av den. Vi kan se till att de stormakter som nu använder sig av vetorätten begränsar sin användning av den. Det är till exempel orimligt att Kina "veterar" en insats i Makedonien. Sådant oskick borde vi kunna komma till rätta med.

Jag tycker att det är ett annat oskick att fler europeiska stater tävlar med Frankrike och Storbritannien om att få sitta i säkerhetsrådet som permanenta medlemmar. Tyskland har infunnit sig som kandidat. Italien nämns av och till. Det finns inte plats för fyra europeiska permanenta medlemmar i FN:s säkerhetsråd. Det finns anledning för oss att diskutera om vi skulle kunna använda en gemensam europeisk plats. Dit är det väldigt långt. Jag skulle gissa att en sådan förändring kommer att "veteras" av de två permanenta medlemmarna Storbritannien och Frankrike, men diskussionen bör kunna föras, inte minst inom EU:s ram.

Anf. 4 MAUD OLOFSSON (c):

Herr talman! Jag tackar för svaret, men statsministern kommer ju inte in på det som är det verkligt intressanta, nämligen vad som då händer i EU. Om EU ska kunna prata med en röst är det viktigt att det finns en inre solidaritet mellan de europeiska länderna. Det är viktigt att vi kan prata med en röst. Då är ju konsensusprincipen på EU-nivå ett av bekymren. På samma sätt som enskilda länder kan blockera i FN kan ju enskilda länder också blockera på EU-nivå. Jag tycker att det finns anledning att diskutera om vi kan hitta andra sätt, till exempel konsensus minus ett eller konsensus minus två, för att också EU på ett tydligare sätt ska kunna klara av att tala med en röst. Det kommer att förutsättas om några av de här länderna ska säga att nu låter vi EU ta den här platsen i stället för att Frankrike, Tyskland och andra länder har sin plats i FN:s säkerhetsråd. Då är den intressanta frågan: Är statsministern i så fall beredd att också förändra konsensusprincipen på EU-nivå?

Anf. 5 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Nej, jag ser inget sådant behov i närtid. Jag ser däremot att konsensus växer fram inom EU utan att vi avskaffar konsensusprincipen. Vi kan ta det som händer när det gäller de frågeställningar som nu diskuteras i FN, till exempel Darfur, synen på biståndet och synen på Mellanösternkonflikten. Där står vi samlade i EU, och där EU står samlat kommer också majoriteten att finnas. EU:s samlade kraft demonstrerades häromdagen av den holländska utrikesministern som företrädde samtliga EU-länder, EES-länderna samt ansökarländerna, det vill säga 40 europeiska stater, i en debatt om fattigdom och fattigdomsbekämpning där jag själv deltog. Vi vet att när EU lyckas samla sig på ett sådant sätt hamnar också majoriteten där eftersom vi kommer att få stöd av andra världen runt.

Vi börjar inte i den änden. Vi börjar med en debatt där vi tycker att det är orimligt att Europa ska ha fyra permanenta platser i säkerhetsrådet. Sedan får vi se var det slutar. EU:s kraft kommer successivt att förstärkas utan att vi överger konsensusprincipen.

Lagföringen av så kallade terrorister

Anf. 6 LARS OHLY (v):

Herr talman! Efter den 11 september 2001 har ett nytt rättssystem etablerats i världen. Det är ett rättssystem som innebär att USA självständigt tar sig rätten att se till att människor ställs inför rätta, eller snarare inte ställs inför rätta, på grund av misstänkt samröre med terrorism. Det här har inneburit att människor har skickats i väg till olika länder där de har fängslats, torterats och behandlats på ett icke rättssäkert sätt.

Vi har sett effekter av det även här i Sverige. Den uppmärksammade avvisningen i december 2001 av två egyptiska medborgare till Egypten har rest ett antal fundamentala frågor. Det är ohyggliga kränkningar som de har utsatts för enligt vittnesmål. Det gäller övergrepp i asylförfarandet, brott mot regeln att inte utvisa någon som riskerar tortyr eller förföljelse, förvar utan möjlighet att kontakta yttrevärlden, tortyr, misshandel och icke rättvis rättegång.

Den mycket respekterade människorättsorganisationen Human Rights Watch har krävt att en internationell, oberoende undersökning av de här frågorna ska tillsättas under ledning av FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter Louise Arbour. Är statsministern beredd att verka för att en sådan undersökning kommer till stånd?

Prot. 2004/05:7
23 september

*Statsministerns
frågestund*

Anf. 7 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Det är jag inte av det enkla skälet att vi själva går igenom de här sakerna just nu. Jag tror till och med att de är föremål för rättsvårdande myndigheters intresse efter något slags anmälan. Vi granskar det ut och in. Om vi efter en sådan granskning skulle finna att vi har oklarheter som vi inte kan klara ut växer naturligtvis kravet starkare på den typen av internationell genomlysning som Lars Ohly kräver. Då får vi komma tillbaka till frågan, men jag är inte beredd att nu desavouera det arbete som pågår.

Anf. 8 LARS OHLY (v):

Herr talman! De undersökningar som görs av JO och konstitutionsutskottet här i riksdagen behandlar inte tre regeringars agerande, men detta fall handlar om tre regeringars agerande. Det är den egyptiska regeringens, den amerikanska regeringens och den svenska regeringens agerande. Därför skulle det behövas en internationell, oberoende undersökning som på djupet går igenom vad som egentligen har skett och vem som har fattat besluten och om det finns någon som helst grund för uppgifterna om en särskild styrka, initierad av Donald Rumsfeld i USA, med uppgifter att lagföra så kallade terrorister på olika sätt utan någon som helst rättssäker ställning. Jag menar att den här internationellt oberoende undersökningen är mycket viktig för att vi ska kunna lägga alla kort på bordet och lämna detta bakom oss.

Anf. 9 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Innan vi i Sverige initierar en granskning av andra regeringars agerande ska vi först klara ut vårt eget. Det har riktats mycket skarpa anklagelser mot oss. Jag förutsätter att de inte visar sig vara riktiga. Men tills de är utredda är det en öppen fråga. Låt oss ta den här diskussionen om det här kravet kan resas när detta väl är utrett och vi själva har klarat ut vår sak. En sak är säker: Den svenska regeringen står stenhård fast vid principen att kampen mot terrorismen måste bedrivas inom folkrättens ramar och inom de ramar som tillhör det demokratiska rättssamhället.

Sjukfrånvaron

Anf. 10 LARS LEIJONBORG (fp):

Herr talman! Jag vill återvända till Sverige och fråga om våra socialförsäkringar. Det sägs ju ibland att Socialdemokraterna och Folkpartiet är de partier som mest sluter upp bakom den generella välfärdspolitiken och försvarar existensen av bra socialförsäkringar som man kan lita på. Mot den bakgrunden är jag mycket bekymrad över det sätt som regeringen

sköter eller, rättare sagt, missköter sjukförsäkringen och förtidspensioneringarna.

Varför är ni så oerhört handlingsförlamade och sega när det gäller de frågorna? Människor tror att man får vara hemma och vara sjukskriven för att man är trött på chefen, och det är jätteköer till rehabilitering.

Det tillsattes en utredning i dag, men den ska få börja arbeta först om två år. På punkt efter punkt är bilden densamma – när det gäller att ta tag i sjukfrånvaron är regeringen tafflig, seg och handlingsförlamad. Jag skulle vilja be statsministern reflektera över vad det finns för strukturell orsak till att det är på det sättet.

Anf. 11 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Det är alltid lika upplyftande att höra Lars Leijonborgs konstruktiva ton. Det är ett klassiskt folkpartistiskt drag som odlas med viss framgång här i kammaren.

Låt oss ta de två frågeställningarna först. Gör vi för det första någonting åt sjukfrånvarotalen? Ja, naturligtvis gör vi det. Som Lars Leijonborg har sett har vi också en fallande sjukfrånvaro. Det gäller både för korttidsfrånvaron och för långtidsfrånvaron. Vi kan också snart räkna in fallande kostnader. Det kan vi göra därför att vi har en bred verksamhet som pågår på arbetsplatserna. De insatserna görs för bättre arbetsmiljöer, och det handlar om kamratstödande insatser och om att se dem som faktiskt inte finns på arbetsplatserna, om man uttrycka sig på ett sådant sätt.

Det gäller för det andra opinionsbildning. Det är sant, som Lars Leijonborg säger, att det finns en uppfattning bland många människor att man kan använda de aktuella sociala försäkringarna för annat än vad de är avsedda för. Vi som är anhängare av socialförsäkringar är djupt oroade av detta. Uppgiften för den utredning som tillsätts i dag är därför inte främst bara att skapa en bild av läget utan också att delta i opinionsbildningen. På så sätt kan den sprida kunskap om vad försäkringen faktiskt syftar till. Vi arbetar alltså både för att pressa tillbaka sjukfrånvaron och för att skapa en bättre bild av det som försäkringen ska täcka.

Detta är innehållet i uppdraget. Man kan sedan kalla det flummigt eller segt eller använda något annat folkpartistiskt favorituttryck för det, men icke desto mindre är det verkligheten.

Anf. 12 LARS LEIJONBORG (fp):

Herr talman! Som vanligt har statsministern en bristande verklighetsförankring. Regeringen lade häromdagen fram en budget. Statsministern har kanske inte läst den, men där finns inga uppgifter om fallande kostnader för sjukfrånvaron. Ni förtidspensionerar i en hel del långa sjukfall, men kostnaderna fortsätter på ett allvarligt sätt att öka.

Vad gäller konstruktivitet skrev jag till Göran Persson och de andra partiledarna i juni 1997 och föreslog en stor socialförsäkringsreform, som partierna bakom pensionsreformen skulle förhandla sig fram till. I dag har ni tillsatt en utredning som ska få börja arbeta på allvar om två år. Tänk om vi hade gjort någonting 1997! Jag har varit konstruktiv. Regeringen har varit seg och handlingsförlamad.

Anf. 13 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):
Herr talman! Det lyser allt annat än seghet och handlingsförlamning omkring Lars Leijonborg.

Prot. 2004/05:7
23 september

(LARS LEIJONBORG (fp): Tack för de orden!)

*Statsministerns
frågestund*

Ja, jag förstår att Lars Leijonborg behöver tacka för dem. Men det är ju på det viset att sjukfrånvaron faller, och det är viktigt att se. Sedan har vi en ökning av sjukpensioneringen, men det är inget bekymmer. Ingen ska dock tro att de människor som hamnar i den situationen lever något gott liv. Också de vill komma ur sin belägenhet.

Det är klart att det är lättare att hantera den saken i en god konjunktur med ett växande antal arbetstillfällen än i det läge som vi har haft bakom oss med en fallande konjunktur.

Vi tänker fortsätta att målmedvetet arbeta med detta. Jag är ganska övertygad om att vi kommer att kunna visa på sådana resultat att det här blir ytterligare en av de frågor som Lars Leijonborg kommer att undvika i nästa valrörelse.

(LARS LEIJONBORG (fp): Låt oss hoppas det!)

Statsbudgeten

Anf. 14 GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Herr talman! Jag ville öppna människors ögon för hur den stigande skulden påverkade hela vårt samhälle, hur våra politiska och ekonomiska handlingsmöjligheter krympte, hur välfärden, jobben och vårt självbestämmande hotades, hur vi för varje ny lånad miljard blev alltmer beroende av långivarna. Man handlar inte förrän man har pengarna i näven, brukar min mamma Karin säga.

Formuleringen kommer från boken *Den som är satt i skuld är icke fri*. Författaren sitter nära mig just nu.

Regeringens löfteskaskad inför nästa val innebär att man spenderar utöver vad vi har. Man lånar 191 miljarder kronor fram till 2007. Enbart under valåret 2006 ökar skulden med 138 miljoner kronor per dygn.

Finns det något annat skäl än det kommande valet som kan förklara att den dåvarande Göran Perssons kloka dygder ersatts av statsministerns lättsinne?

Anf. 15 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Om nu Göran Hägglund inte bara läser dagens text utan hela skriften, kommer han att få svaret på den frågan. Vad Hägglund lider av är en felsyn på våra offentliga finanser. Han tittar bara på statens finanser och glömmer bort att vi har pensionssystemet och dessutom kommunernas finanser. Allt detta summerar till den offentliga sektorn. Det underskott som vi ärvde av Göran Hägglund och hans partikamrater 1994 var rekordstort: 12 % i alla dessa tre sektorer tillsammans.

Den budget som vi nu lagt fram medger skattesänkningar och utgiftsökningar men ändå ett överskott i våra samlade finanser. Vi är unikt starka. Den som tror att man ska köra statens finanser med överskott när

vi har 5 % arbetslöshet har enligt min uppfattning inte förstått hur offentliga finanser fungerar.

Min enkla fråga till Göran Hägglund är: Kommer kd i det här läget att lägga fram en statsbudget som har överskott i statens finanser, eller ska också ni låna?

Anf. 16 GÖRAN HÄGGLUND (kd):

Herr talman! Det beskedet får statsministern nöja sig med att vänta på till den 5 oktober, då det kommer att presenteras.

Den som är satt i skuld är icke fri, sade Göran Persson då. Nu är det annat ljud i skällan. Mamma Karin sade: Man handlar inte förrän man har pengar i näven – men nu lånar alltså regeringen 191 miljarder kronor fram till 2007. Förklaringen till detta skulle vara att vi som enskilda, alla som tittar på TV just nu och andra, har avsatt pengar till våra egna pensioner så småningom. Men i det fögderi som Göran Persson ytterst ansvarar för när det gäller landets budget lånar vi alltså under valåret 138 miljarder kronor per dygn.

Den som är satt i skuld är inte fri, hette det då. Nu är det tydligen en dygd att låna. Möjligen har detta ett samband med det val som infaller just detta år.

Anf. 17 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Återigen tittar jag på siffrorna och sätter in dem i deras sammanhang. Det går inte att ha överskott i statens finanser med 5 % arbetslöshet. Om Kristdemokraterna om några veckor – vi får se när den kommer – presenterar en budget som innehåller överskott i statens finanser med 5 % arbetslöshet, innebär det en fruktansvärd åtstramning av ekonomin. Var ska de här 40, 50 eller 60 miljarderna tas, Göran Hägglund? Ska vi ta bort barnbidragen, ska vi reducera pensionerna kraftigt eller vad ska vi göra? Och vem tror att det skapar en bättre ekonomisk situation i ett läge där vi inte har inflation och där exporten går som tåget och där faktiskt kommunerna behöver ha sina pengar?

Man har en bristande uppfattning om hur offentliga finanser fungerar om man hamnar i en diskussion om att det är ett problem att vi har underskott i staten samtidigt som det är överskott i hela den offentliga sektorn. Jag skulle rekommendera Göran Hägglund att fortsätta att läsa den skrift som han har framför sig, gärna i kväll, så kommer begreppen att klaras ut.

Folkomröstning om EU:s grundlag

Anf. 18 MIKAEL JOHANSSON (mp):

Herr talman! Jag undrar om det finns en oro hos statsministern över Sveriges mer isolerade hållning angående huruvida vi ska ha en folkomröstning om EU:s grundlag eller inte. Om det blir så att en majoritet av EU:s länder kommer att folkomrösta till exempel i maj nästa år, är det rimligt att även svenskarna skulle kunna få säga sitt i en folkomröstning nästa år i maj. Eller vilka utsikter ser Göran Persson för att vi ska hinna med detta? Jag ser gärna ett besked i dag.

Anf. 19 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Den miljöpartistiska tanken att andra i Europa skulle bestämma hur vi ska ta beslut om ratifikationen av EU:s grundlag tycker jag är rätt märklig, särskilt som den kommer från ett parti som faktiskt säger att det motarbetar den europeiska överstatligheten.

Det här är vårt beslut. Det tar vi själva, och det tar vi här i Sveriges riksdag. Sveriges riksdag är det yttersta uttrycket för folkviljan i vårt land. Det är viktigt att vi inte missbrukar folkomröstningsinstitutet på ett sådant sätt att vi hamnar i ett läge då riksdagens kraft späds ut, och framför allt är det viktigt att aldrig motivera svenska folkomröstningar med att man eventuellt folkomröstar i Tyskland eller någon annanstans. Så pass mycket är vi ändå förankrade i nationell demokratisk struktur att vi tar besluten själva.

Anf. 20 MIKAEL JOHANSSON (mp):

Herr talman! Jag ställde frågan till statsministern och försökte snarare få honom att stå för den hållningen, det vill säga lyssna på vad bland annat övriga europeiska socialdemokrater gör.

Eftersom vi nu fick höra att det kommer att vara ett beslut i Sveriges riksdag och att det är vi själva som kommer att besluta om detta: Är det då inte rimligt att vi har detta beslut i riksdagen först nästa mandatperiod? Detta för att vi ska kunna ha en ordentlig debatt i en valrörelse, så att väljarna i demokratisk anda kan möta oss i debatt kring vad vi anser om EU:s nya förslag till ny grundlag. Då bör vi också få en proposition från den rödgröna regeringen 2006 om ett beslut i riksdagen – om vi inte har fått en folkomröstning innan dess.

Anf. 21 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Jag ska ändå säga att jag hyser viss sympati för idén att man skulle kunna ta det efter ett allmänt val, om det hade varit så att den förändring som nu sker av den europeiska konstitutionen hade ändrat vår relation till EU. Enligt min bestämda uppfattning är det inte på det viset. Vi har tagit ställning för medlemskapet i unionen. Vi har tagit ställning för ett samarbete baserat på mellanstatlighet. Den konstitution som nu läggs fram befäster detta. Att i ett sådant läge gå till folkomröstning eller göra en valfråga av det är helt enkelt säga: Vi ska pröva EU-medlemskapet på nytt. Säg det då! Säg det högt och tydligt, så får vi en debatt om vad det egentligen gäller. Det är inte en fråga om en formsak – det är fråga om innehåll.

LO:s kritik av regeringens skattepolitik

Anf. 22 MIKAEL ODENBERG (m):

Herr talman! För några dagar sedan fick Göran Persson i New York en utmärkelse med anledning av det initiativ han tog här på hemmaplan om att sprida kunskap om Förintelsen i de svenska skolorna. Det var ett viktigt initiativ, och jag skulle vilja gratulera statsministern till utmärkelsen.

I somras var det en hel del skrivelser när finansminister Ringholm tog statsplanet hem efter en fotbollsmatch i Spanien. Anledningen till att han

gjorde det var att han hade så himla bråttom till LO-kongressen, där han inte skulle tala.

Nu har det visat sig att han heller inte lyssnade. Det framgick häromdagen, när LO:s chefsekonom Dan Andersson skrev en artikel i Dagens Nyheter och kraftfullt kritiserade regeringen för att sakna ett offensivt skattetänkande. På två punkter sammanföll LO:s kritik med Moderaternas kritik. Den ena punkten gällde den gröna skatteväxlingen och den andra gällde att regeringen nu har lagt fram ett förslag om inkomstskattesänkningar i form av ett utökat grundavdrag som inte har några som helst positiva effekter på arbetsutbudet.

Min fråga gäller hur statsministern ser på den här i mitt tycke mycket berättigade kritiken från LO.

Anf. 23 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Först ber jag att få tacka för gratulationen. Den värmd!

Sedan vill jag upplysa om att jag också använde regeringsplanet när jag for till New York. Det används flitigt.

Därmed går jag över till skattepolitiken. Jag har väldigt svårt att förstå Dan Anderssons kritik. Jag tycker inte att den är relevant. Jag lutar mig i stället lite fastare mot Wanja Lundby-Wedin, som trots allt är ordförande i LO och som väl på ett mer korrekt sätt uttrycker vad organisationen står för, nämligen en uppskattning av det skatteförslag som Bosse Ringholm hade i sin budget om att ta ytterligare ett steg för att kompensera för de så kallade egenavgifterna med en bra fördelningspolitisk profil med mest skattesänkningar åt dem som har lägst inkomster och dessutom skattesänkningar som finns inom ramen för en budget som ger överskott i de offentliga finanserna.

Den gröna skatteväxlingen är jag beredd att försvara, och inte bara försvara: Jag är beredd att strida för den, därför att någon gång måste också vi inse att vi lever med ett problem med koldioxid som vi måste hantera. Den växthuseffekt som skapar sådana enorma bekymmer världen över kan vi inte bara negligera. Kan vi åstadkomma en bättre tingens ordning genom en skattepolitik på detta område, så låt oss då göra det. Det tycker jag är konstruktivt.

Anf. 24 MIKAEL ODENBERG (m):

Herr talman! Problemet med den gröna skatteväxlingen är ju att den döms ut av alla experter därför att den inte har de miljöpolitiska effekter som man vill göra gällande.

Det är möjligt att Dan Andersson pratar i nattmössan, men han är trots allt LO:s chefsekonom, så det är ju inte alldeles ointressant när han riktar fundamental kritik mot regeringens skattepolitik. Givet att det är av överordnat intresse att öka arbetsutbudet så är det väl inte så konstigt att man blir lite förundrad över att regeringen nu väljer en teknik för att lägga ut inkomstskattesänkningar som inte leder till angelägna marginalskattesänkningar för breda inkomsttagargrupper och som inte har någon som helst positiv påverkan på arbetsutbudet. Jag får säga att jag tycker att den kärva recension som Dan Andersson gjorde tyvärr var väldigt berättigad.

Anf. 25 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Jag börjar känna mig i gammal god form, därför att det här låter ju nästan som Bo Lundgren. Moderaterna är tillbaka i skattepolitiken igen. Välkomna in i spelet, som man säger i Jeopardy!

Det är väl samma argument som förut. Ni har väldigt svårt att acceptera att vi lägger skattesänkningarna på ett sådant sätt att de träffar människor som tjänar lite pengar. Er stora kritik mot budgeten har ju varit att vi inte gör mer beträffande förmögenhetsskatten exempelvis. Så den kritiken tar jag ganska lätt på.

För mig är det viktigt att säga: Rättvisa hänger samman med att man har ett bra jobb, att det finns en skola som fungerar för barnen, att de gamla får en bra vård och att de inkomster jag har också beskattas på ett sådant sätt att de som tjänar minst får mest över. Då kan det ibland uppstå en och annan oförmåga i skattesystemet, någon trappa någonstans. Låt oss försöka rätta till det, men låt oss aldrig tröttna i ansträngningen att ge mest till dem som tjänar minst. Där ligger vi, och den striden tänker vi ta, också med nya moderater.

Klimatfrågan

Anf. 26 CHRISTIN HAGBERG (s):

Herr talman! Jag vill ställa en fråga till statsministern angående klimatet.

Vi har under några år nu sett hur klimatförändringarna ger ett ökat antal översvämningar, både i Sverige, Europa och den övriga världen. Vi ser också nu hur orkaner, tornador och annat far fram över kontinenterna och hur öknarna breder ut sig, och det här är förmodligen bara början, enligt experterna.

Fram till år 2050 kommer temperaturhöjningar att ske, även om vi alla gör våra åtaganden som vi var överens om i Kyoto 1997. Nu har klimatarbetet i världen gått i stå. Det är bara vi i EU-15 som har kommit i gång lite grann, även om alla förhoppningsvis har gjort något.

Vad avser statsministern att göra för att få i gång arbetet igen, och framför allt få med USA, Ryssland och så småningom till exempel Kina och Indien i detta så viktiga arbete?

Anf. 27 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Det sista är viktigt: att Kina och Indien kommer med. Där finns en enorm ekonomisk utveckling framför oss som kan komma att bygga på en energianvändning som är långtifrån vänlig mot miljön. Brunkol inte minst kommer att användas för det stora språng dessa länder kommer att ta vad gäller ekonomisk utveckling. Det är inte en nationell fråga för Kina – det är en global frågeställning, därför att vi delar lika de globala förutsättningarna.

Det är inom FN:s och inom EU:s ram som vi anstränger oss, naturligtvis. Vi gör allt. Vi har tryckt på Ryssland i många sammanhang. Vi trodde också att ryssarna skulle skriva på, därför att den dåvarande ryske premiärministern, Kasianov, har lovat detta offentligt vid Johannesburg-toppmötet i september 2002.

För mig är det här en fråga om solidaritet med kommande generationer. Vi är på väg att fördärva jordens klimat. Vi är på väg att lämna ifrån oss ett klot till våra barn som är i sämre skick än det vi ärvde av våra föräldrar.

Det är en gigantisk solidaritetsfråga, och vi vet att detta hänger samman med koldioxidutsläppen. Vi vet också att koldioxidutsläppen i sin tur hänger samman med bilismen. Vi måste ta tag i detta, och vi måste ta tag i det i tid.

Blygsamma förändringar av skatter kommer inte att lösa frågan, men det kommer att vara ett litet bidrag. Och vi ska vara stolta över att vi kan ge det bidraget.

Riksväg 45

Anf. 28 CECILIA WIDEGREN (m):

Herr talman! I regeringsdeklarationen utlovade statsministern bland annat att när nu krisen kommer till Saab i Trollhättan är det viktigt att bygga ut förbindelsen till norra Europas största hamn i Göteborg, nämligen riksväg 45.

Jag undrar därför, herr talman, vilken industri i Skaraborg – till exempel Volvo i Skövde, Electrolux i Mariestad, Kinnarp i Falköping eller Emtunga i Vara – som behöver bli nedläggningshotad eller hamna i kris för att huvudstråket mellan Sveriges första och andra stad ska gå från att vara dagens kostig – som den är på vissa ställen, om jag får uttrycka mig så – till att bli en fullt utbyggd motorväg.

Anf. 29 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Kostig är väl ändå att ta i. Frågeställningen rymmer en hemmablindhet som jag egentligen tycker är sympatisk. Vi ska alla företräda våra valkretsar, men att kalla vägen mellan Stockholm och Göteborg för kostig är inte rätt.

Jag är ganska säker på att det finns rätt många i kammaren som kan räkna upp nyckelindustrier i sina valkretsar och säga: När dessa industrier läggs ned, får vi en väg då? Svaret till dem är, precis som till Cecilia Widegren, att i mån av de resurser vi har försöker vi bygga ut ett infrastrukturnät över landet – vägar, järnvägar och hamnar – som understöder vår konkurrenskraft. Objektiva bedömningar ligger till grund. Ibland måste vi göra en brandkårsutryckning och påskynda ett projekt, men det tillhör undantagen.

Det stora infrastrukturprogrammet, som riksdagen antagit, bör på sikt kunna ge oss en infrastruktur som är konkurrenskraftig. När det väl är genomfört sitter vi återigen i samma debatt eftersom det som vi då gjorde blivit omodernt. Vi kommer åter att mötas av en talare från Västra Götaland som frågar: När får vi en ny väg mellan Göteborg och Trollhättan, Göteborg och Jönköping, Göteborg och Borås eller Göteborg och Uddevalla? Och då svarar jag: Ni fick ju en för tio år sedan. Räcker inte det? Nej, kommer han eller hon att säga, det är en kostig. Så sluts cirkeln, och vi är där igen.

Anf. 30 ELSE-MARIE LINDGREN (kd):

Herr talman! Kristdemokraterna har arbetat hårt tillsammans med de andra borgerliga partierna för att få en bred försvarsuppgörelse. Detta står utom allt tvivel. Att regeringen avbröt förhandlingen på upploppet är bara att beklaga. Det hade kunnat bli ett bra och historiskt beslut.

Min fråga till statsministern är: Kommer Vänsterpartiet och Miljöpartiet att från och med nu få ett avgörande inflytande på försvars- och säkerhetspolitiken? Detta politikområde har ju inte omfattats av ert samarbete tidigare.

Dessutom undrar jag om det blir ytterligare neddragningar inom Försvarsmakten. Kommer försvarsindustrin med dess export att påverkas av Miljöpartiet vid rodret, och hur ser våra internationella relationer ut i framtiden när Vänstern kommer att ha ett stort inflytande? Jag tänker då på den transatlantiska länken.

Anf. 31 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Jag är inte ett dugg orolig för de frågeställningar som Else-Marie Lindgren tar upp. Det där kommer vi att föra ut. Där känner jag mig trygg eftersom jag baserar det ställningstagande som regeringen kommer att göra på Försvarsberedningens grund.

Vi har haft en stor arbetsgrupp, med representanter för alla partier, som gått igenom hur hotet mot Sverige ser ut. När man väl blivit överens om det har man frågat sig: Hur ska organisationen i försvaret se ut? Och mot den bakgrunden har man frågat sig hur mycket det får kosta.

Sedan har man kommit överens i Försvarsberedningen, medan experterna på området sagt att vi kan dra ned försvarsutgifterna med omkring 3 miljarder och angett ungefär hur inriktningen bör vara. Bakom detta står Socialdemokraterna, Centerpartiet, Kristdemokraterna och Miljöpartiet – inte helt, men näst intill.

När så Försvarsberedningen framställer sitt förslag händer någonting. Partiledarna tar över och det blir storpolitik. Vi tänker dock inte låta oss luras in i den diskussionen, utan vi håller fast vid Försvarsberedningens förslag. Och jag kan trösta Else-Marie Lindgren med att många av de skrivningar som vi kommer att ha i propositionen är mycket väl beredda med centerpartister och kristdemokrater.

Räntehöjning

Anf. 32 ROGER TIEFENSEE (c):

Herr talman! I måndags presenterade regeringen en budget som är mycket expansiv. Regeringen lånar till reformer och skattesänkningar. Man gasar alltså i en högkonjunktur.

Redan samma dag gick riksbankschefen ut och varnade för att detta kan tvinga Riksbanken att bromsa genom att höja räntan, vilket drabbar alla som har lån. Det kommer direkt att synas i hushållsekonomin.

För inte så länge sedan lovade statsministern i EMU-valrörelsen 1 000 kr i månaden i lägre villaräntor till katrineholmsbor och andra. Nu

erbjuder regeringen i stället höjda boräntor. Jag vill fråga: Är denna effekt av regeringens ekonomiska politik rimlig?

Anf. 33 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Om man beskriver det hela på det sätt som Tiefensee gör är den självklart inte rimlig. Det skulle vara stolligt.

Vad handlar det om? Ja, först och främst har vi pressat ned räntorna. Nu har vi låga räntor. Vi har låg inflation. Vi har en exportindustri som går som tåget – eller rättare sagt: som vi vill att tåget ska gå. Men vi har ett problem, nämligen att vi har en arbetslöshet som dröjer sig kvar. Det borde, tycker jag, bekymra också en centerpartist.

Vi kan inte säga att vi är nöjda så länge vi har en arbetslöshet på över 5 %. Nu står vi inför en våg av uppsägningar av vård- och omsorgspersonal i kommuner och landsting om de inte får ett ekonomiskt handtag av staten. Då är frågan: Vad har vi i det läget för intresse av att driva ut sjuksköterskor och andra vårdanställda i arbetslöshet? Inget som helst intresse!

Låt oss därför ge kommunerna detta handtag så att de kan behålla sin personal. Man kan kalla det för expansivt eller inte, men en sak bör ni veta: Dessa människor kostar inte mindre om de går på arbetslöshetsunderstöd än om de arbetar i vården. Och det är det som vi åstadkommer.

Det andra stora vi gör av stimulansslag är att vi låter biståndet växa. Biståndet ökas med miljardbelopp. Det borde även en centerpartist vara glad över. Det är väl också Centerns politik? Ingen ska dock tro att biståndet höjer efterfrågan här hemma och driver på något slags inflationsutveckling.

Om man går igenom detta och tittar kommer man att se att vi lagt en budget som syftar till att pressa tillbaka arbetslösheten med bibehållet statsfinansiellt ansvarstagande. Det är socialdemokratisk politik, och jag är stolt över att vi fått stöd för den i ett konstruktivt samarbete med Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Jämställdheten i vården

Anf. 34 MONICA GREEN (s):

Herr talman! Jag tänkte ställa en fråga angående rättvisa i vården.

I dag ser vi många exempel i medierna på att kvinnor får sämre vård än män. Vi kan läsa att kvinnor får vänta längre, får kortare behandling, får uppmaningen att behandla sig själva och så vidare.

Ansvaret ligger förstås på landstingen och regionerna, men vad kan regeringen göra för att öka jämställdheten i vården?

Anf. 35 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Det är en viktig fråga som på senare tid uppmärksamats inte minst av någon av våra kvällstidningar. Redan dessförinnan har vi själva sett problemet, och vi arbetar med det.

Jag tror att det är viktigt att vi får till stånd en könsuppdelad statistik över vårdarbetet. Här ryms, i vissa fall åt båda håll, ojämlikheter som är svåra att förklara och försvara. För oss är detta en central fråga. Vi arbe-

tar med den och kommer naturligtvis inte att nöja oss med en utveckling som visar på den typen av brister.

Prot. 2004/05:7
23 september

Saabs framtid

*Statsministerns
frågestund*

Anf. 36 ANITA BRODÉN (fp):

Herr talman! Också jag vill ställa en fråga som gäller Västra Götaland, men som även har nationell bäring. Den handlar givetvis om Saabs framtid, som nu kommer att avgöras. Den är i ett forcerat skede. Framtiden står mellan Trollhättan och Rüsselsheim.

Vi vet alla att energi, infrastruktur, kunnig arbetskraft, ja utbildningsmöjligheterna över huvud taget, är viktiga ingredienser. Med tanke på den aggressiva tidtabell som GM:s Europachef aviserar undrar jag: Vilka ytterligare förslag och vilken handlingsberedskap har regeringen för att gå in där?

Anf. 37 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Det är en ganska bra illustration till hur hård den internationella företagsamheten kan vara. Det är bra att fler än socialdemokrater i den här kammaren börjar fundera över hur man ska sätta in motkrafter mot detta internationella kapital. Det är ett av politikens yttersta syften att se till att vi får en balans i marknadsekonomi så att också människor som är arbetare, löntagare, kan skydda sina rättigheter och intressen.

Det pågår en ganska dyster kamp mellan Rüsselsheim och Trollhättan där ändå metallarbetarna har bestämt sig för att de inte ska låta sig spelas ut mot varandra. Det hälsar jag med tillfredsställelse. Vi har en högteknologiskt avancerad produktion i Trollhättan. Den är en viktig del av en svensk bilindustri. Vi har allt intresse i världen av att den produktionen behålls i Sverige.

Vi har tillsatt en statssekreterargrupp som jobbar i direkt närhet till företagsledningen och de fackliga organisationerna för att vi ska ta vara på de förslag som de lägger fram till oss och snabbt fatta de beslut som är nödvändiga. Men det är i huvudsak från de lokala intressenterna som förslagen till beslut ska komma eftersom de naturligtvis bäst överblickar den situation de är inne i.

Själv har jag mina kontakter med den tyska regeringen och kommer också att ha en kontakt med den amerikanska företagsledningen.

Statsministerns tal i FN

Anf. 38 ULF HOLM (mp):

Herr talman! Jag skulle vilja ställa en följdfråga gällande ditt tal i FN, statsministern, och EU-frågan. Jag kan stödja ganska mycket av det du sade i FN. Vi måste reformera FN och säkerhetsrådet, och flera u-länder måste ha tillträde dit. Så långt är det bra.

Det som förvånar är ditt tal om att EU bör få en plats. Säkerhetsrådet består av självständiga stater. Begär man att EU ska få en permanent plats där innebär det också att man driver att EU ska vara en stat.

Det går inte riktigt ihop med din ambition att EU ska bygga på mellanstatligt samarbete, vilket var svaret till min partikollega Mikael Jo-

hansson om varför vi vill ha en folkomröstning om EU:s nya grundlag. Du sade själv: EU bygger på ett mellanstatligt samarbete, och därför ska vi inte ha en ny folkomröstning. Jag får inte ihop det riktigt. Jag tycker att statsministern bör klargöra detta.

Sedan vill jag dessutom påpeka att Tyskland nu går så pass långt att man är beredd att ändra sin grundlag för att få till en folkomröstning i Tyskland om den nya konstitutionen. Det bör tolkas som att EU står inför stora förändringar. Därför kan det vara viktigt att ha en folkomröstning. Därför bör vi i Sverige också ha en folkomröstning.

Anf. 39 TALMANNEN:

Det är en fråga som ska riktats här, Ulf Holm. Jag föreslår att det är den första delen. Statsministern har redan diskuterat den andra frågan, men det är statsministern som väljer.

(ULF HOLM (mp): De hänger ihop lite. Jag tror att statsministern förstår frågeställningen.)

Anf. 40 Statsminister GÖRAN PERSSON (s):

Herr talman! Jag är i dag på mitt mest skärpta humör, herr talman, så jag förstår frågeställningen. Åtminstone anar jag hur den hänger ihop. Vänta ett tag, Ulf Holm, tills tyskarna har bestämt sig, så får vi se om resonemanget håller och tar en ny debatt då. Det är det första.

Svaret på den första frågan ligger egentligen i svaret till Maud Olofs-son när vi diskuterade den konsensuslinje som bör gälla inom EU.

Jag tillstår gärna att jag provocerar när jag säger att vi gott kunde ha en gemensam plats för EU. Vi kunde också cirkulera mellan dessa stater som finns i unionen, varför inte?

Jag gör det därför att jag ser att man nu diskuterar en utvidgning av säkerhetsrådets permanenta, eller semipermanenta, medlemmar. Då in- finner sig flera europeiska stater, bland annat Tyskland. Jag kan förstå att Tyskland har ett sådant motiv. Det är inte orimligt.

Men om Italien säger: Vi har väl också rimlig rätt att vara med. Vi är en ekonomi av samma storleksordning, ungefär lika stora som Frankrike och Storbritannien. Då säger man: Nja, hm.

Sedan vet vi att på andra sidan finns Indien. Här finns Japan, Sydaf-rika, kanske Nigeria och Brasilien, för att inte tala om Indonesien och Pakistan. Det är en lång rad stora folkrika nationer som står utanför denna världens centrala politiska organ.

Så kan vi inte ha det om FN ska vara relevant. Om omändringen, transformeringen, reformeringen av FN ska starta med att ytterligare europeiska stater kräver mer plats vid bordet kommer det inte att gå.

Därför tycker jag att vi kan bidra med en diskussion av detta slag. Den har många svagheter. Men det är definitivt en mer konstig situation att se fyra europeiska stater som permanenta medlemmar i FN:s säker- hetsråd.

Anf. 41 TALMANNEN:

Därmed är frågestunden för i dag avslutad. Vi tackar statsministern och riksdagens ledamöter.

Justerades protokollet för den 17 september.

3 § Avsägelse

Talmannen meddelade att följande ledamöter avlagt sina uppdrag:
Margareta Pålsson (m) som ledamot i bostadsutskottet
Göran Lennmarker (m) som ledamot i EU-nämnden och som suppleant i Nordiska rådets svenska delegation
Ola Sundell (m) som ledamot i Nordiska rådets svenska delegation och som suppleant i näringsutskottet
Hillevi Engström (m) som suppleant i konstitutionsutskottet
Bertil Kjellberg (m) som suppleant i konstitutionsutskottet
Björn Hamilton (m) som suppleant i skatteutskottet
Henrik S Järrel (m) som suppleant i lagutskottet
Lars Lindblad (m) som suppleant i försvarsutskottet,
Henrik von Sydow (m) som suppleant i näringsutskottet
Carl-Axel Roslund (m) som suppleant i näringsutskottet
Magdalena Andersson (m) som suppleant i bostadsutskottet samt f.d. riksdagsledamoten *Marianne Samuelsson* som suppleant i Riksrevisionens styrelse

Kammaren biföll dessa avsägelse.

4 § Anmälan om kompletteringsval

Talmannen meddelade att Moderata samlingspartiets riksdagsgrupp på grund av uppkomna vakanser anmält
Magdalena Andersson som ledamot i socialutskottet,
Margareta Pålsson som ledamot i utbildningsutskottet,
Ewa Thalén Finné som ledamot i bostadsutskottet och som suppleant i lagutskottet,
Beatrice Ask som ledamot i EU-nämnden,
Rolf Gunnarsson som ledamot i Nordiska rådets svenska delegation,
Göran Lennmarker som ledamot i riksdagens krigsdelegation och som suppleant i EU-nämnden,
Carl-Erik Skårman som suppleant i konstitutionsutskottet och som suppleant i bostadsutskottet,
Henrik von Sydow som suppleant i konstitutionsutskottet,
Maud Ekendahl som suppleant i skatteutskottet och som suppleant i socialutskottet från och med den 1 oktober,

Henrik Westman som suppleant i skatteutskottet,
Anna Lindgren som suppleant i försvarsutskottet,
Krister Hammarbergh som suppleant i socialförsäkringsutskottet och som
suppleant i näringsutskottet,
Henrik S Järrel som suppleant i kulturutskottet,
Jeppe Johnsson som suppleant i trafikutskottet,
Bertil Kjellberg som suppleant i näringsutskottet,
Ulrika Karlsson som suppleant i utbildningsutskottet och som suppleant
i näringsutskottet under Per Bills ledighet,
Anders Sjölund som suppleant i trafikutskottet och som suppleant i näringsutskottet under Ulla Löfgrens ledighet samt
Gunilla Carlsson i Tyresö som suppleant i Nordiska rådets svenska delegation.

Talmannen meddelade att Socialdemokraternas riksdagsgrupp på grund av uppkomna vakanser anmält Carina Grönhagen som suppleant i socialutskottet under Christer Engelhardts ledighet och Birgitta Gidblom som suppleant i socialutskottet under Lars U Granbergs ledighet.

Talmannen meddelade att Centerpartiets riksdagsgrupp på grund av uppkommen vakans anmält Johan Linander som suppleant i Nordiska rådets svenska delegation.

Talmannen förklarade valda till

ledamot i socialutskottet
Magdalena Andersson (m)

ledamot i utbildningsutskottet
Margareta Pålsson (m)

ledamot i bostadsutskottet
Ewa Thalén Finné (m)

ledamot i EU-nämnden
Beatrice Ask (m)

ledamot i Nordiska rådets svenska delegation
Rolf Gunnarsson (m)

ledamot i riksdagens krigsdelegation
Göran Lennmarker (m)

suppleanter i konstitutionsutskottet
Carl-Erik Skårman (m)
Henrik von Sydow (m)

suppleant i skatteutskottet
Henrik Westman (m)

Prot. 2004/05:7
23 september

suppleant i lagutskottet
Ewa Thalén Finné (m)

suppleant i försvarsutskottet
Anna Lindgren (m)

suppleant i socialförsäkringsutskottet
Krister Hammarbergh (m)

suppleant i kulturutskottet
Henrik S Järrel (m)

suppleant i trafikutskottet
Jeppe Johnsson (m)

suppleanter i näringsutskottet
Krister Hammarbergh (m)
Bertil Kjellberg (m)

suppleant i bostadsutskottet
Carl-Erik Skårman (m)

suppleant i EU-nämnden
Göran Lennmarker (m)

suppleanter i Nordiska rådets svenska delegation
Gunilla Carlsson i Tyresö (m)
Johan Linander (c)

Talmannen förklarade vald *från och med den 1 oktober* till

suppleant i skatteutskottet
Maud Ekendahl (m)

suppleant i socialutskottet
Maud Ekendahl (m)

Talmannen förklarade valda *under tiden den 23 september–31 december* till

suppleanter i socialutskottet
Carina Grönhagen (s)
Birgitta Gidblom (s)

Talmannen förklarade vald *under tiden den 23 september–31 oktober* till

suppleant i utbildningsutskottet
Ulrika Karlsson (m)

suppleant i näringsutskottet
Ulrika Karlsson (m)

Talmannen förklarade vald *under tiden den 23 september–17 oktober* till

suppleant i trafikutskottet
Anders Sjölund (m)

suppleant i näringsutskottet
Anders Sjölund (m)

5 § Ledighet

Talmannen meddelade att *Jan Emanuel Johansson* (s) ansökt om föräldraledighet under tiden den 11 oktober–11 november.

Kammaren biföll denna ansökan.

Talmannen anmälde att *Christer Erlandsson* (s) skulle tjänstgöra som ersättare för Jan Emanuel Johansson.

6 § Anmälan om fördröjt svar på interpellation

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelse:

Interpellation 2004/05:2

Till riksdagen

Interpellation 2004/05:2 av Per Westerberg om kostnadsansvaret för stöd och service till funktionshindrade kommer att besvaras fredagen den 1 oktober.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresor.

Stockholm den 17 september 2004

Finansdepartementet

Lars-Erik Lövdén

7 § Meddelande om ändring i kammarens sammanträdesplan

Talmannen meddelade att *fredagen den 24 september kl. 10.00* skulle bordlägningsdebatt äga rum med anledning av bordläggningen av prop. 2004/05:5 Vårt framtida försvar.

8 § Anmälan om inkommen faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen

Talmannen anmälde att följande faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen inkommit och överlämnats till utskott:
2004/05:4 Meddelande om upprättande av ett enda förfarande för behandling av ansökningar om skydd i medlemsstaterna
KOM(2004)503 till socialförsäkringsutskottet

9 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades
Motioner
2004/05:L1–L4 till lagutskottet
2004/05:Ju1–Ju7 till justitieutskottet
2004/05:Sk1–Sk4 till skatteutskottet
2004/05:So1 till socialutskottet

10 § Bordläggning

Anmälades och bordlades
Skrivelse
2004/05:6 Kontroll av postförsändelser

Framställning
2004/05:RRS2 Riksrevisionens styrelses framställning angående prioriteringar inom hälso- och sjukvården

11 § Anmälan om interpellationer

Anmälades att följande interpellationer framställts

den 21 september

2004/05:18 av *Göran Lindblad* (m) till statsrådet Ylva Johansson
Psykiatrivården
2004/05:19 av *Göran Lindblad* (m) till statsrådet Mona Sahlin
Antidiskrimineringsbyråerna

2004/05:20 av *Hans Backman* (fp) till jordbruksminister Ann-Christin Nykvist

Jordbruksverkets konkurrens med privata företag

2004/05:21 av *Anne-Marie Ekström* (fp) till statsrådet Barbro Holmberg
Ökat ansvar för kommuner inom flyktingmottagandet

2004/05:22 av *Göran Lindblad* (m) till statsrådet Carin Jämtin
Användandet av svenska biståndsmedel

den 23 september

2004/05:23 av *Jan Andersson* (c) till jordbruksminister Ann-Christin Nykvist

Framtidsutsikterna för svensk livsmedelsproduktion

2004/05:24 av *Ulf Nilsson* (fp) till utbildningsminister Thomas Östros
Statligt stöd till lärlingsutbildningar i Malmö och Lund

2004/05:25 av *Gunnar Andrén* (fp) till finansminister Bosse Ringholm
Beskattning av energibesparande åtgärder

2004/05:26 av *Gunnar Andrén* (fp) till finansminister Bosse Ringholm
Beskattning av fastigheter

2004/05:27 av *Birgitta Sellén* (c) till finansminister Bosse Ringholm
Lån från Sveriges jordbrukare till staten

2004/05:28 av *Annika Qarlsson* (c) till statsrådet Barbro Holmberg
Ansvaret för flyktingmottagande i kommunerna

2004/05:29 av *Anne-Marie Ekström* (fp) till statsrådet Barbro Holmberg
Humaniteten i asylpolitiken

2004/05:30 av *Cecilia Wikström* (fp) till statsrådet Carin Jämtin
Sidas stöd till palestinierna

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 28 september.

12 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmälades att följande frågor för skriftliga svar framställts

den 22 september

2004/05:34 av *Jan-Evert Rådström* (m) till statsrådet Ulrica Messing
Översvämningarna i Hagforsområdet

2004/05:35 av *Jan-Evert Rådström* (m) till statsrådet Ulrica Messing
Värmlands vägnät

2004/05:36 av *Peter Danielsson* (m) till utbildningsminister Thomas Östros
Skolor på entreprenad

2004/05:37 av *Allan Widman* (fp) till försvarsminister Leni Björklund
Information till försvarsutskottets ledamöter

2004/05:38 av *Lena Adelsohn Liljeroth* (m) till finansminister Bosse Ringholm
Beskattningen av idrottsutövare

2004/05:39 av *Ulf Holm* (mp) till jordbruksminister Ann-Christin Nykvist
Hund- och kattsinn
2004/05:40 av *Rosita Runegrund* (kd) till statsrådet Carin Jämtin
Humanitär hjälp till Liberias internflyktingar

Prot. 2004/05:7
23 september

den 23 september

2004/05:41 av *Ulla Hoffmann* (v) till utrikesminister Laila Freivalds
Utlämningen av Nuriye Kesbir
2004/05:42 av *Ulla Hoffmann* (v) till statsrådet Mona Sahlin
Etnisk diskriminering på arbetsmarknaden
2004/05:43 av *Lena Adelsohn Liljeroth* (m) till näringsminister Leif Pagrotsky
Sveriges handelsrelationer till Iran
2004/05:44 av *Gustav Fridolin* (mp) till näringsminister Leif Pagrotsky
Statliga företag och etiska policyer
2004/05:45 av *Karin Thorborg* (v) till statsrådet Ulrica Messing
Luftfartens miljöpåverkan

Frågorna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 28 september.

13 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmälades att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 22 september

2004/05:1 av *Cecilia Wigström* (fp) till utrikesminister Laila Freivalds
Singaporianers rätt att arbeta politiskt
2004/05:2 av *Eva Flyborg* (fp) till finansminister Bosse Ringholm
Presstöd och reklamskatt
2004/05:3 av *Cecilia Widegren* (m) till statsminister Göran Persson
Regeringens infrastrukturinvesteringar
2004/05:6 av *Kent Härstedt* (s) till jordbruksminister Ann-Christin Nykvist
Märkning av hygienprodukter för barn
2004/05:7 av *Tommy Ternemar* (s) till statsrådet Ulrica Messing
Interregional tågtrafik mellan Oslo och Örebro
2004/05:11 av *Ulf Sjösten* (m) till statsminister Göran Persson
Riksväg 40
2004/05:16 av *Torkild Strandberg* (fp) till statsrådet Ylva Johansson
Den nationella handlingsplanen för hälso- och sjukvård
2004/05:17 av *Torsten Lindström* (kd) till statsrådet Barbro Holmberg
Utvisning av judar som hotas av förföljelse

2004/05:18 av *Sven-Erik Sjöstrand* (v) till jordbruksminister Ann-Christin Nykvist
Öppenhet vad gäller GMO

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 28 september.

14 § Kammaren åtskildes kl. 14.52.

Förhandlingarna leddes av talmannen.

Vid protokollet

CHARLOTTE RYDELL

/Monica Gustafson

1 § Statsministerns frågestund.....	1
Anf. 1 TALMANNEN.....	1
<i>Avskaffandet av FN:s vetorätt.....</i>	<i>1</i>
Anf. 2 MAUD OLOFSSON (c).....	1
Anf. 3 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	1
Anf. 4 MAUD OLOFSSON (c).....	2
Anf. 5 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	2
<i>Lagföringen av så kallade terrorister.....</i>	<i>2</i>
Anf. 6 LARS OHLY (v).....	2
Anf. 7 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	3
Anf. 8 LARS OHLY (v).....	3
Anf. 9 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	3
<i>Sjukfrånvaron</i>	<i>3</i>
Anf. 10 LARS LEIJONBORG (fp).....	3
Anf. 11 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	4
Anf. 12 LARS LEIJONBORG (fp).....	4
Anf. 13 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	5
<i>Statsbudgeten.....</i>	<i>5</i>
Anf. 14 GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	5
Anf. 15 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	5
Anf. 16 GÖRAN HÄGGLUND (kd).....	6
Anf. 17 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	6
<i>Folkomröstning om EU:s grundlag.....</i>	<i>6</i>
Anf. 18 MIKAEL JOHANSSON (mp)	6
Anf. 19 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	7
Anf. 20 MIKAEL JOHANSSON (mp)	7
Anf. 21 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	7
<i>LO:s kritik av regeringens skattepolitik.....</i>	<i>7</i>
Anf. 22 MIKAEL ODENBERG (m).....	7
Anf. 23 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	8
Anf. 24 MIKAEL ODENBERG (m).....	8
Anf. 25 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	9
<i>Klimatfrågan.....</i>	<i>9</i>
Anf. 26 CHRISTIN HAGBERG (s).....	9
Anf. 27 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	9
<i>Riksväg 45.....</i>	<i>10</i>
Anf. 28 CECILIA WIDEGREN (m)	10
Anf. 29 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	10
<i>Försvarspolitik.....</i>	<i>11</i>
Anf. 30 ELSE-MARIE LINDGREN (kd)	11
Anf. 31 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	11
<i>Räntehöjning.....</i>	<i>11</i>
Anf. 32 ROGER TIEFENSEE (c).....	11
Anf. 33 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	12
<i>Jämställdheten i vården.....</i>	<i>12</i>

Anf. 34 MONICA GREEN (s)	12
Anf. 35 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	12
<i>Saabs framtid</i>	13
Anf. 36 ANITA BRODÉN (fp).....	13
Anf. 37 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	13
<i>Statsministerns tal i FN</i>	13
Anf. 38 ULF HOLM (mp).....	13
Anf. 39 TALMANNEN	14
Anf. 40 Statsminister GÖRAN PERSSON (s)	14
Anf. 41 TALMANNEN	15
2 § Justering av protokoll	15
3 § Avsägelse.....	15
4 § Anmälan om kompletteringsval	15
5 § Ledighet.....	18
6 § Anmälan om fördröjt svar på interpellation	18
7 § Meddelande om ändring i kammarens sammanträdesplan.....	19
8 § Anmälan om inkommen faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen	19
9 § Hänvisning av ärenden till utskott	19
10 § Bordläggning.....	19
11 § Anmälan om interpellationer	19
12 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	20
13 § Anmälan om skriftliga svar på frågor	21
14 § Kammaren åtskildes kl. 14.52.	22

